

ΦΙΛΙΠ ΠΟΥΛΜΑΝ

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

17,5 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΣΕ 40 ΓΛΩΣΣΕΣ

ΒΙΒΛΙΟ 3

Το

Κεχριμπαρένιο

Τηλεσκόπιο

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: THE AMBER SPYGLASS
Από τις Εκδόσεις SCHOLASTIC PUBLICATIONS, Λονδίνο 2000
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το Κεχριμπαρένιο Τηλεσκόπιο**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Philip Pullman
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Κώστια Κοντολέων
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Κασαπίδης
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Αναστασία Σακελλαρίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχοτά

© Philip Pullman, 2000
© Εικόνες εξωφύλλου: David Scutt, 1998
Cover reproduced by permission of Scholastic Ltd
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2002

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2002
Δέκατη έβδομη ανατύπωση: Ιούλιος 2016, 28η χιλιάδα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-960-274-327-0
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-960-496-496-3

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΦΙΛΙΠ ΠΟΥΛΜΑΝ

ΤΟ
ΚΕΧΡΙΜΠΑΡΕΝΙΟ
ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟ

Μετάφραση:
Κώστια Κοντολέων

Πρόλογος:
Μάνος Κοντολέων

ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠ ΠΟΥΛΜΑΝ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Η Τριλογία του Κόσμου:

Το Αστέρι του Βορρά, 1998, μετ. Κώστια Κοντολέων
Ο Αρχοντας των δύο Κόσμων, 2000, μετ. Κώστια Κοντολέων
Το Κεχριμπαρένιο Τηλεσκόπιο, 2002, μετ. Κώστια Κοντολέων

Για ενηλίκους:

Τα παραμύθια των αδελφών Γκριμ, 2013, μετ. Κώστια Κοντολέων

Λογοτεχνία για παιδιά:

Η Λίλα, ο Τσανγκ και ο άσπρος ελέφαντας, 2000
μετ. Κώστια Κοντολέων
Ο κόμης και ο μαύρος κνηγός, 2000, μετ. Κώστια Κοντολέων
Τζακ ο Φτεροπόδαρος, 2000, μετ. Κώστια Κοντολέων
Ο ιππότης του ρολογιού, 2000, μετ. Κώστια Κοντολέων
Αυτό που ήμουν κάποτε, 2001, μετ. Κώστια Κοντολέων
*Η Αχτύπητη Παρέα του Νιου Κατ: Κέρνινα ομοιώματα
και κάλπικα σελίνια*, 2004, μετ. Κώστια Κοντολέων
*Η Αχτύπητη Παρέα του Νιου Κατ: Στοιχήματα, κλοπές
και μασκαρέματα*, 2004, μετ. Κώστια Κοντολέων
Η Σάλι Λόκχαρτ και τα ρουμπίνια στις στάχτες, 2006,
μετ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως
Το Σκιάχτρο και ο υπηρέτης του, 2007, μετ. Άννα Κοντολέων
Η Σάλι Λόκχαρτ και ο μάγος του βορρά, 2007,
μετ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως
Η Σάλι Λόκχαρτ και η τίγρη στο πηγάδι, 2008,
μετ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως
Η Σάλι Λόκχαρτ και η ξυπόλυτη προγκίπισσα, 2009,
μετ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως

Εικονογραφημένα:

Ένας γάτος με παπούτσια μαγικά, 2002, μετ. Κώστια Κοντολέων

Μίλα, λοιπόν, για τη μεγαλοσύνη
εκείνου, τραγούδα τη θεία χάρη του.
Γι' αυτόν, πάντα, που το ένδυσμά του
είναι το φως και που ό,τι τον σκεπάζει
κάτι σαν ουράνιος θόλος είναι.
Τα οργισμένα του άρματα είναι αυτά
που φέρνουν τα σύννεφα των κεραιμών
και το σκοτεινό μονοπάτι που σχηματίζουν
τα βήματά του χαράζει τα φτερά της καταιγίδας.

ΡΟΜΠΕΡΤ ΓΚΡΑΝΤ (1779-1838)

Από το Ύμνοι αρχαίοι και σύγχρονοι

Αχ, εσείς αστέρια!
Από εσάς δεν πηγάζει η επιθυμία του εραστή
για της αγαπημένης του τη μορφή;
Και με το δικό σας καθάριο φως
δεν είναι που αυτός φωτίζει
το δικό της ολόλαμπρο πρόσωπο;

ΡΑΪΝΕΡ ΜΑΡΙΑ ΡΙΑΚΕ

Από την Τρίτη Ελεγεία

Είναι κάποιες λεπτεπίλεπτες σκιές
αυτές που καταφέρνουν να ξεφύγουν
από τη δυναστεία του πλάστη τους.
Η νύχτα φαίνεται τόσο κρύα και
τόσο εύθραυστη έτσι όπως τη γεμίζουν οι άγγελοι
που πασπαλίζουν αγνά καθετί που αναπνέει.
Και τα εργοστάσια καταναγάζονται από φως.
Ο ήχος της καμπάνας φτάνει μέχρι τα ουράνια.
Επιτέλους συναντηθήκαμε, κι ας παραμένουμε
μακριά ο ένας από τον άλλον.

ΤΖΟΝ ΑΣΜΠΕΡΙ

Από τον Εκκλησιαστή

Το *Κεχοιμπαρένιο Τηλεσκόπιο* είναι το τελευταίο μέρος της τριλογίας που άρχισε με το *Αστέρι του Βορρά* και συνεχίστηκε με τον *Άρχοντα των δύο Κόσμων*. Αυτή η ιστορία διαδραματίζεται ανάμεσα στο δικό μας σύμπαν και σε μερικά άλλα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ	13
1. Τα μάγια του ύπνου	17
2. Βαλθάμος και Βαρούχ.....	26
3. Τα νεκροφάγα ζώα.....	55
4. Η Άμα και οι νυχτερίδες.....	65
5. Ο διαμαντένιος πύργος	75
6. Άφεση αμαρτιών εκ των προτέρων.....	87
7. Η Μέρι μονάχη.....	101
8. Βότκα.....	117
9. Ανεβαίνοντας το ποτάμι.....	136
10. Ρόδες	147
11. Οι λιβελοσύλες	162
12. Το σπάσιμο	179
13. Τιαλίσ και Σαλμακία.....	192
14. Μάθε τι είναι.....	206
15. Το σιδηρουργείο	222
16. Το σκάφος των προθέσεων.....	237
17. Έλαιο και λάκα	261
18. Στη χώρα των νεκρών.....	278

19. Η Λύρα και ο θάνατός της.....	297
20. Αναρρίχηση	316
21. Οι Άρπυιες.....	324
22. Οι ψιθυριστές	344
23. Χωρίς διέξοδο.....	357
24. Η κυρία Κάλτερ στη Γενεύη	377
25. Άγιος Ιωάννης των Υδάτων.....	394
26. Η άβυσσος	411
27. Η εξέδρα.....	426
28. Μεσάνυχτα	433
29. Η μάχη στην πεδιάδα	447
30. Το Συννεφοσκέπαστο Βουνό.....	459
31. Το τέλος του Υπέρτατου	469
32. Πρωινό.....	488
33. Αμυγδαλωτό	505
34. Υπάρχει τώρα.....	522
35. Πάνω από τους λόφους και πέρα απ' αυτούς	530
36. Το σπασμένο βέλος.....	550
37. Οι αμμόλοφοι	562
38. Ο Βοτανικός Κήπος.....	583

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Με το μυθιστόρημα Το Κεχριμπαρένιο Τηλεσκόπιο ολοκληρώνεται η σειρά των βιβλίων της «Τριλογίας του Κόσμου», αυτού του τόσου φιλόδοξου εγχειρήματος του Άγγλου συγγραφέα Φίλιπ Πούλμαν.

Από Το Αστέρι του Βορρά στο Ο Αρχοντας των δύο Κόσμων να που φτάνουμε στο Κεχριμπαρένιο Τηλεσκόπιο· έτσι, ενώ ο συγγραφέας κλείνει τον μυθιστορηματικό κύκλο που πριν από επτά χρόνια άνοιξε, ο αναγνώστης μπορεί να κατανοήσει απόλυτα τις δομές και τα ήθη του κόσμου που ο Πούλμαν έχει δημιουργήσει.

Η αναγνώριση του έργου και ανά τόμο και στο σύνολό του υπήρξε απόλυτη από κάθε πηγή – από τους ειδικούς κριτικούς μέχρι τον μέσο αναγνώστη. Τα διεθνή βραβεία, οι μεγάλες κυκλοφορίες και πάνω απ' όλα η απαίτηση του κοινού να διαβάσει και την τελευταία σελίδα και τον τρίτο και τελευταίο τόμον φανερώνουν ότι οι στόχοι που ο Φίλιπ Πούλμαν έβαζε όταν ξεκινούσε το όλο εγχείρημα έχουν με υπέροχο τρόπο πραγματοποιηθεί.

Στον πρόλογο του πρώτου βιβλίου είχα μεταξύ άλλων σημειώσει ότι ο κύριος πυρήνας του έργου είναι η πάλη ανάμεσα στο καλό και το κακό, ανάμεσα στο πάθος για την αλήθεια και στην υποστήριξη του σκοταδισμού.

Και βέβαια περιμένα στο τρίτο και τελευταίο βιβλίο αυτή η πάλη να φτάσει στην απόλυτη έκφρασή της και να εκφρασθεί με έναν επίσης απόλυτο ως προς την ουσία της τρόπο.

Κι έτσι γίνεται.

Στο Κεχριμπαρένιο Τηλεσκόπιο ο συγγραφέας καταθέτει τον προβληματισμό του για την πεμπτουσία αυτής της διαμάχης κα-

λού κακού, που δεν μπορούσε να ήταν άλλη από την ανάπτυξη μιας ιδέας γύρω από τη θρησκεία.

Ο Πούλμαν έχει στήσει έναν ολάκερο κόσμο. Μέσα σε αυτό τον κόσμο έναν ρόλο θεού παίζει ο Υπέρτατος. Τόσο τα θνητά πλάσματα όσο και όσα ζουν δίπλα του έχουν την αίσθηση ότι ο Υπέρτατος είναι αυτός που έχει δημιουργήσει τον κόσμο. Αλλά πρόκειται για μια πλάνη εκ μέρους τους, για μια κοροϊδία εκ μέρους εκείνου. Ένας σφετεριστής του θείου είναι αυτό το πλάσμα. Και έχει γραπωθεί στην εξουσία του ακριβώς όπως κάθε σφετεριστής και δικτάτορας γραπώνεται. Με το ψέμα, την παραπλάνηση και τη βία.

Τα πλάσματα που έχουν ταχθεί να υπηρετήσουν το καλό δεν μπορούν παρά να οδηγηθούν στην άμεση αντιμετώπιση του Υπέρτατου. Και, το καθένα με τις δικές του θυσίες, θα καταφέρουν στο τέλος να τον εκδιώξουν και να επαναφέρουν στη θέση του τον αληθινό Θεό.

Ποιος είναι αυτός; Ο Φίλιπ Πούλμαν, ως γνήσια μεγάλος συγγραφέας, μας απαντά με τρόπο έμμεσο αλλά ξεκάθαρο μέσα στον συμβολισμό του. Και παράλληλα μας απαντά με τρόπο απόλυτα χριστιανικό.

Η Δημοκρατία των Ουρανών που ευαγγελίζεται δεν είναι τίποτε άλλο παρά η άποψη της χριστιανικής διδασκαλίας διατυπωμένη με διαφορετικό τρόπο.

Γιατί είναι ο ίδιος Θεός που έδειξε ότι ως την πλέον σημαντική κατοικία Του θεωρεί τον ίδιο τον άνθρωπο, αυτό το πλάσμα Του που το δημιούργησε κατ' εικόνα και ομοίωσή Του.

Αυτό το πλάσμα που δίπλα του έστειλε να σταθεί ο ίδιος Του ο γιος ενδεδυμένος με την ίδια σάρκα.

Λοιπόν, ο Πούλμαν μέσα στον μυθιστορηματικό κόσμο του δεν μπορούσε παρά μια τέτοια άποψη του θεϊκού να προβάλει. Και πάντα ως γνήσιος μυθιστοριογράφος, να την υλοποιήσει με μια πλούσια σε γεγονότα αφήγηση και να την υποστηρίξει με χαρακτήρες που γίνονται απόλυτα αποδεκτοί από τον αναγνώστη τους.

Η «Τριλογία του Κόσμου» ολοκληρώθηκε. Και είναι πλέον ένα έργο κλασικό, έτοιμο να σταθεί δίπλα σε παρόμοια κείμενα που έχουν στο παρελθόν γραφεί είτε από επώνυμους δημιουργούς είτε ως έπη από τον ανώνυμο εκείνο συγγραφέα-εκφραστή των παθών και των ονείρων ενός λαού.

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Τα μάγια του ύπνου

...ΚΙ ΕΝΩ Τ' ΑΡ-
ΠΑΚΤΙΚΑ, ΠΡΟΒΑΛ-
ΛΟΝΤΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ
ΒΑΘΙΕΣ ΣΠΗΛΙΕΣ,
ΚΟΙΤΑΖΑΝ ΤΗΝ ΚΟ-
ΡΗ ΝΑ ΚΟΙΜΑΤΑΙ...

ΓΟΥΙΛΙΑΜ ΜΠΛΕΪΚ

Σε μια λαγκαδιά που τη σκίαζαν τα ροδόδεντρα, κοντά στη γραμμή του χιονιού που, λιώνοντας, κυλούσε σαν ρυάκι από γάλα, εκεί όπου περισσότερα και σπίνι πετούσαν ανάμεσα στα πελώρια πεύκα, βρισκόταν μια σπηλιά, μισοκρυμμένη από έναν απότομο βράχο ψηλά και από τις πυκνές φυλλωσιές που θέριευαν αδια-

πέραστες από κάτω.

Βούιζε το δάσος από λογής θορύβους: του χειμάρρου ανάμεσα στα βράχια, του ανέμου ανάμεσα στις πευκοβελόνες, από τον βόμβο των εντόμων και τις φωνούλες των μικρών δενδρόβιων θηλαστικών, από το κελάηδημα των πουλιών, ενώ, πότε πότε, μια κάπως δυνατώτερη ριπή ανέμου έκανε τα κλαδιά των κέδρων ή των ελάτων να τρίβονται μεταξύ τους και να ηχούν σαν παραπονεμένο τσέλο.

Ήταν ένα μέρος όπου ο ήλιος έλαμπε έντονα, με ποικίλες αποχρώσεις. Βέλη από μια χρυσή, σαν από λεμόνι, λαμπρότητα εξακοντίζονταν προς τα κάτω, στο έδαφος του δάσους, ανάμεσα σε κούτσουρα και καστανοπράσινους νερόλακκους. Το φως δεν ησύχαζε ποτέ, δεν έμενε ποτέ ασάλευτο, γιατί ανάμεσα στις δεντροκορφές φαινόταν πολλές φορές, τούφες τούφες, η ομίχλη, φιλτράροντας όλο το φως του ήλιου σε μια μαργαριταρένια γυαλάδα, βάφοντας κάθε κουκουνάρι μ' ένα επίχρισμα που ακτινοβολούσε όταν έφευγε η ομίχλη. Πού και πού, η υγρασία στα σύννεφα συμπυκνωνόταν σε μικροσκοπικές σταγόνες βροχής, που,

αντί να πέφτουν, κυλούσαν με έναν απαλό θόρυβο ανάμεσα στις αμέτρητες πευκοβελόνες.

Υπήρχε πλάι στον χειμάρρο ένα στενό μονοπάτι, που έβγαζε από το χωριό –πέντε με έξι καλυβδόσιπα βοσκών μετρημένα στα δάχτυλα– στην άκρη της κοιλάδας, σ' έναν μισοκατεστραμμένο βωμό, κοντά στη χιονοσκεπαστη γραμμή· ένα μέρος όπου ξεθωριασμένες μεταξένιες σημαίες κυμάτιζαν από τους αδιάκοπους ανέμους που κατέβαιναν ορμητικά από τα ψηλά βουνά και όπου ευσεβείς χωρικοί είχαν αφήσει προσφορές από γλυκίσματα και ξερά φύλλα τσαγιού. Ένας παράξενος συνδυασμός φωτός, πάγου και υδρατμών τύλιγε σχεδόν ολόκληρη την κοιλάδα με άπειρα ουράνια τόξα.

Η σπηλιά βρισκόταν λίγο πιο πάνω από το μονοπάτι. Πολλά χρόνια πριν, είχε ζήσει εκεί ένας άγιος άνθρωπος σε περισυλλογή, νηστεία και προσευχή, κι ο τόπος ήταν αφιερωμένος στη μνήμη του. Είχε βάθος περίπου τρία μέτρα, με ξερό χώμα κάτω: ιδανική φωλιά για αρκούδες ή λύκους, μα τα πουλιά και οι νυχτερίδες ήταν τα μόνα πλάσματα που την κατοικούσαν.

Κι όμως, η παράξενη μορφή που έσκυβε για να μπει από την είσοδο, με μάτια μαύρα που κοίταζαν δεξιά κι αριστερά και τετνωμένα αυτιά, δεν ήταν ούτε πουλί ούτε νυχτερίδα. Το φως του ήλιου έστεκε βαρύ και άπλετο στη στιλπνή χρυσή του γούνα και τα πιθηκίσια χέρια του γύριζαν μια κουκουνάρα, σπάζοντας τα λέπια της με τα σκληρά του δάχτυλα και βγάζοντας τον γλυκό καρπό.

Πίσω του, πέρα ακριβώς από το σημείο όπου έφτανε το φως του ήλιου, η κυρία Κάλτερ ζέσταινε λίγο νερό σ' ένα μπρίκι, πάνω σε μια θερμάστρα. Το δαιμόνιό της κάτι ψιθύρισε και η κυρία Κάλτερ σήκωσε τα μάτια της να δει.

Μέσα από το μονοπάτι του δάσους φάνηκε να έρχεται μια νεαρή χωριατοπούλα. Η κυρία Κάλτερ ήξερε ποια ήταν: η Άμα, που της έφερνε φαγητό εδώ και λίγες μέρες. Η κυρία Κάλτερ είχε κάνει γνωστό, όταν πρωτόρθε, πως ήταν μία άγια γυναίκα, αποφισωμένη στην περισυλλογή και στην προσευχή, ορκισμένη να μη μιλήσει ποτέ σε άντρα. Η Άμα ήταν το μόνο πρόσωπο που δεχόταν να την επισκεφτεί.

Όμως, αυτή τη φορά, η κοπέλα δεν ήταν μοναχή της. Τη συνόδευε ο πατέρας της, κι ενώ η Άμα ανέβαινε προς τη σπηλιά, εκείνος περιέμενε λίγο παράμερα.

Η Άμα έφτασε στη σπηλιά και υποκλίθηκε.

«Έχετε τα χαιρετίσματα του πατέρα μου», είπε.

«Καλώς όρισες, παιδί μου», είπε η κυρία Κάλτερ.

Η κοπέλα κρατούσε ένα δεματάκι τυλιγμένο σε ξεθωριασμένο βαμβακερό πανί, που το απίθωσε στα πόδια της κυρίας Κάλτερ. Μετά της πρόσφερε ένα μπουκέτο λουλούδια, καμιά δεκαριά ανεμώνες δεμένες με βαμβακερή κλωστή, κι άρχισε να μιλάει γρήγορα, νευρικά. Η κυρία Κάλτερ καταλάβαινε λίγο τη γλώσσα αυτών των ορεσίβιων, αλλά ποτέ δε θα τους επέτρεπε να μάθουν πόσο. Έτσι, χαμογέλασε, έγενεψε στην κοπέλα να κλείσει το στόμα της και να κοιτάξει τα δαιμόνια τους. Ο χρυσόμαλλος πίθηκος άπλωνε το μαύρο χεράκι του και το δαιμόνιο πεταλούδα της Άμα φτεροκοπούσε ολοένα και πιο κοντά, μέχρι που κάθισε σ' ένα από τα σκληρά του νύχια.

Αργά αργά, ο πίθηκος έφερε την πεταλούδα κοντά στ' αντί του και η κυρία Κάλτερ ένιωσε ένα ανεπαίσθητο ρεύμα κατανόησης να της γεμίζει την ψυχή, αποσαφηνίζοντας τα λόγια της κοπέλας. Οι χωρικοί χαιρόνταν πάρα πολύ που μία άγια γυναίκα όπως εκείνη είχε καταφύγει στη σπηλιά, αλλά υπήρχε η φήμη ότι ο σύντροφός της ήταν δυνατός και επικίνδυνος.

Αυτό ακριβώς έκανε τους χωρικούς να φοβούνται. Να ήταν άραγε αφέντης της κυρίας Κάλτερ ή υπηρέτης της αυτό το άλλο πλάσμα; Μήπως είχε κακούς σκοπούς; Πρώτα πρώτα, γιατί είχε έρθει εδώ πέρα; Θα έμεναν πολύ; Η Άμα μετέφερε αυτά τα ερωτήματα με μύριους δυο φόβους.

Μια καινούργια απάντηση ήρθε στα χείλη της κυρίας Κάλτερ καθώς αυτά που είχε καταλάβει το δαιμόνιό της έσμιγαν με τα δικά της. Μπορούσε να πει την αλήθεια. Όχι ολόκληρη, φυσικά, αλλά ένα μέρος της. Ένιωσε ένα γέλιο να την πλημμυρίζει στη σκέψη αυτή, αλλά δεν το άφησε να φανεί στη φωνή της καθώς εξηγούσε στην κοπέλα: «Ναι, υπάρχει και κάποιος άλλος μαζί

μου. Μόνο που δεν έχετε κανέναν λόγο να φοβάστε. Είναι η κόρη μου, την έχουν μαγέψει κι έχει πέσει σε βαθύ ύπνο. Έχουμε έρθει εδώ για να κρυφτούμε από τον μάγο που της έκανε τα μάγια, ενώ εγώ προσπαθώ να την κάνω καλά και να την προστατέψω από κάθε κακό. Έλα να τη δεις, αν θέλεις».

Η Άμα ηρέμησε κάπως από την απαλή φωνή της κυρίας Κάλτερ, παρόλο που φοβόταν ακόμη, ενώ τα λόγια της για μάγους και μαγείες είχαν μεγαλώσει ακόμη περισσότερο το δέος που αισθανόταν. Μα ο χρυσός πίθηκος κρατούσε τόσο απαλά το δαιμόνιό της και, εξάλλου, ήταν τόση η περιέργειά της, που ακολούθησε μέσα στη σπηλιά την κυρία Κάλτερ.

Ο πατέρας της, στο μονοπάτι από κάτω, έκανε ένα βήμα μπροστά και το δαιμόνιό του, μια κουρούνα, χτύπησε μια δυο φορές τα φτερά της, μα έμεινε εκεί όπου βρισκόταν.

Η κυρία Κάλτερ άναψε ένα κερί, γιατί το σκοτάδι έπεφτε γρήγορα, κι οδήγησε την Άμα στο βάθος της σπηλιάς. Τα μάτια της κοπέλας γυάλιζαν πελώρια στο μισοσκοτάδο και τα χέρια της σάλευαν ταυτόχρονα σε μια επαναληπτική κίνηση δείκτη και αντίχειρα, δείκτη και αντίχειρα, για να προφυλαχτεί από τον κίνδυνο και να διώξει τα κακά πνεύματα.

«Βλέπεις;» είπε η κυρία Κάλτερ. «Δεν μπορεί να σου κάνει κακό. Μη φοβάσαι λοιπόν».

Η Άμα κοίταξε τη μορφή μες στον υπνόσακο. Ήταν μια κοπέλα μεγαλύτερή της, κατά τρία με τέσσερα χρόνια ίσως, και τα μαλλιά της είχαν ένα πρωτόγνωρο για την Άμα χρώμα – μια φαιοκίτρινη ομορφιά, σαν χαίτη λιονταριού. Έσφιγγε δυνατά τα χείλη της και κοιμόταν βαθιά, δεν υπήρχε αμφιβολία γι' αυτό, γιατί το δαιμόνιό της ήταν κουλουριασμένο, κοιμισμένο κι αυτό, στον λαιμό της. Έμοιαζε με μαγκούστα, αλλά είχε χρυσοκόκκινο χρώμα και ήταν μικρότερο. Ο χρυσός πίθηκος έστρωνε τρυφερά τη γούνα ανάμεσα στ' αυτιά του κοιμισμένου δαιμονίου και, καθώς η Άμα κοίταζε, το πλάσμα σάλευε ανήσυχο κι έβγαζε ένα απαλό, βραχνό νιαούρισμα. Το δαιμόνιο της Άμα, ποντικόμορφο τώρα, σφιγγόταν κοντά στον λαιμό της και κρυφοκοίταζε φοβισμένο μέσα από τα μαλλιά της.

«Μπορείς λοιπόν να πεις στον πατέρα σου ό,τι είδες», συνέχισε η κυρία Κάλτερ. «Δεν υπάρχουν κακά πνεύματα αλλά μονάχα η κόρη μου, που κοιμάται γιατί της έχουν κάνει μάγια και τη φροντίζω εγώ. Μα σε παρακαλώ, Άμα, πες στον πατέρα σου πως είναι ανάγκη να μείνει μυστικό. Μονάχα εσείς οι δυο πρέπει να ξέρετε πως η Λύρα βρίσκεται εδώ. Αν ο μάγος μάθει πού είναι, θα έρθει να τη βρει και θα τη σκοτώσει, κι εμένα μαζί, και θα αφανίσει καθετί που βρίσκεται κοντά μας. Τσιμουδιά λοιπόν! Πες το μόνο στον πατέρα σου και σε κανέναν άλλον.»

Γονάτισε πλάι στη Λύρα, παραμέρισε τα ιδρωμένα μαλλιά από το πρόσωπό της και μετά έσκυψε και τη φίλησε στο μάγουλο. Ύστερα σήκωσε τα μάτια της, λυπημένα και γεμάτα αγάπη, και χαμογέλασε στην Άμα με τέτοια στοργή, ώστε η κοπέλα ένιωσε δάκρυα να θολώνουν το βλέμμα της.

Η κυρία Κάλτερ έπιασε την Άμα από το χέρι καθώς ξαναγύριζαν στην είσοδο της σπηλιάς και είδε τον πατέρα της κοπέλας να κοιτάζει από κάτω ανήσυχος. Η γυναίκα έσμιξε τα χέρια της και υποκλίθηκε, ενώ εκείνος ανταποκρίθηκε με ανακούφιση καθώς η κόρη του, αφού υποκλίθηκε πρώτα στην κυρία Κάλτερ και ύστερα στο μαγεμένο κορίτσι, γύρισε και κατηφόρισε την πλαγιά μες στο λυκόφως. Πατέρας και κόρη έκαναν και πάλι μια υπόκλιση προς τη σπηλιά, μετά συνέχισαν τον δρόμο τους και χάθηκαν στο μισοσκοτάδο που σχημάτιζε η πυκνή λόχμη με τα ροδόδεντρα.

Η κυρία Κάλτερ έστρεψε ξανά την προσοχή της στο νερό, που είχε αρχίσει σχεδόν να βράζει.

Σκύβοντας, έτριψε μες στο νερό λίγα ξεραμένα φύλλα, μια πρέζα από ένα σακούλι, δύο από ένα άλλο και πρόσθεσε τρεις σταγόνες από ένα αχνοκίτρινο λάδι. Ανακάτεψε δυνατά, μετρώντας από μέσα της μέχρι να περάσουν πέντε λεπτά. Έβγαλε μετά το μπρίκι από τη φωτιά και περιέμενε μέχρι να κρυώσει το υγρό.

Υπήρχαν γύρω της μερικά πράγματα από τον καταυλισμό στη γαλάζια λίμνη, εκεί όπου είχε πεθάνει ο σερ Λάτρομ: ένας υπνόσακος, ένα σακίδιο με μερικές αλλαξιές ρούχα, μια μουσαμαδένια θήκη, με σκληρό ξύλινο πλαίσιο και φοδραρισμένη με κάμπο-

το, με διάφορα εργαλεία· επίσης, ένα πιστόλι μέσα στη θήκη του.

Το αφέψημα κρύωσε γρήγορα χάρη στην αραιή ατμόσφαιρα. Το άδειασε προσεκτικά σε ένα κύπελλο και το πήγε στο πίσω μέρος της σπηλιάς. Ο πίθηκος δαιμόνιο πέταξε την κουκουβάρα του και πήγε μαζί της.

Η κυρία Κάλτερ ακούμπησε με προσοχή το κύπελλο σ' έναν βράχο και γονάτισε πλάι στην κοιμισμένη Λύρα. Ο χρυσός πίθηκος κούρνιασε στο άλλο της πλευρό, έτοιμος να αρπάξει τον Πανταλεήμονα, αν ξυπνούσε.

Τα μαλλιά της Λύρας ήταν υγρά και τα μάτια της σάλευαν πίσω από τα κλειστά της βλέφαρα. Είχε αρχίσει να κινείται· η κυρία Κάλτερ ένωσε να πεταρίζουν τα ματοτσινόρα της όταν τη φίλησε και ήξερε πως η Λύρα δε θ' αργούσε να ξυπνήσει.

Πέρασε το ένα χέρι κάτω από το κεφάλι της κοπέλας και, με το άλλο, παραμέρισε τα υγρά μαλλιά από το μέτωπό της. Τα χείλη της Λύρας άνοιξαν και άφησε ένα μικρό βογκητό. Ο Πανταλεήμων κινήθηκε πιο κοντά στον κόρφο της. Τα μάτια του χρυσού πιθήκου δεν άφηναν ούτε στιγμή το δαιμόνιο της Λύρας, ενώ τα μικρά μαύρα δάχτυλά του πασπάτευαν την άκρη του υπνόσακου.

Ένα βλέμμα από την κυρία Κάλτερ και τράβηξε το χέρι του. Η γυναίκα σήκωσε απαλά την κόρη της από κάτω, μισοκοιμισμένη, και τότε η Λύρα κράτησε την ανάσα της και πετάρισε, μισανοίγοντας, τα βαριά βλέφαρά της.

«Ρότζερ», ψιθύρισε. «Ρότζερ... πού είσαι... Δε βλέπω...»

«Ησύχασε», ψιθύρισε και η μητέρα της. «Ησύχασε, αγάπη μου. Πιες αυτό».

Κρατώντας το κύπελλο κοντά στο στόμα της Λύρας, το έγειρε, αφήνοντας μια σταγόνα να υγράνει τα χείλη του κοριτσιού. Η γλώσσα της Λύρας σάλεψε για να τη γλείψει· τότε η κυρία Κάλτερ άδειασε ακόμη μερικές σταγόνες στο στόμα της, πολύ προσεκτικά, αφήνοντάς την να καταπιεί προτού της δώσει κι άλλο.

Χρειάστηκαν κάμποσα λεπτά, μα τελικά το κύπελλο άδειασε και η κυρία Κάλτερ ακούμπησε πάλι κάτω την κόρη της. Μόλις το κεφάλι της Λύρας άγγιξε το έδαφος, ο Πανταλεήμων πήγε πάλι

και ζάρωσε γύρω από τον λαιμό της. Η χρυσοκόκκινη γούνα του ήταν υγρή όπως τα μαλλιά της. Σε λίγο, αποκοιμήθηκαν βαριά.

Ο χρυσός πίθηκος ξαναβγήκε αθόρυβα στο άνοιγμα της σπηλιάς και κάθισε κοιτάζοντας το μονοπάτι. Η κυρία Κάλτερ μούσκεψε μια πετσέτα σε μια λεκάνη με κρύο νερό και την πέρασε στο πρόσωπο της Λύρας, ύστερα άνοιξε τον υπνόσακο και της έπλυνε τα μπράτσα, τον λαιμό και τους ώμους, γιατί η Λύρα ζεσταινόταν. Μετά πήρε μια χτένα και απαλά ξεμπέρδευσε τα μαλλιά της κόρης της, χτενίζοντάς τα προς τα πίσω, πάνω από το μέτωπό της, κάνοντάς της χωρίστρα.

Άφησε τον υπνόσακο ανοιχτό για να δροσίζεται η κοπέλα και άνοιξε το δεματάκι που είχε φέρει η Άμα: μερικά πλακουτσωτά καρβελάκια ψωμί, ένα γλύκισμα από συμπιεσμένα φύλλα τσαγιού και λίγο ζεστό ρύζι, τυλιγμένο σ' ένα πλατύ φύλλο. Ήταν ώρα να ανάψει τη φωτιά. Η παγωνιά από τα βουνά σε περδόνιαζε τη νύχτα. Με κινήσεις μεθοδικές, απογύμνωσε λίγη ξερή ίσκα, ετοίμασε τα ξερόκλαδα και άναψε ένα σπίρτο. Να και κάτι που έπρεπε να σκεφτεί: τα σπίρτα τέλειωναν, όπως και η νάφθα για τη θερμάστρα. Από δω κι εμπρός, έπρεπε να κρατάει νύχτα μέρα αναμμένη τη φωτιά.

Το δαιμόνιό της δυσανασχέτησε. Δεν του άρεσε αυτό που έκανε μες στη σπηλιά η κυρία Κάλτερ, κι όταν δοκίμασε να της φανερώσει την ανησυχία του, εκείνη το έδωξε. Τότε αυτό της γύρισε την πλάτη, με την περιφρόνηση να διαγράφεται σε κάθε γραμμή του κορμιού του, καθώς μες στο σκοτάδι ξεφλούδιζε την κουκουνάρα του. Εκείνη, χωρίς να του δώσει σημασία, συνέχισε μ' επιμονή κι επιδεξιότητα να ζωντανεύει τη φωτιά: ύστερα έβαλε το κατσαρόλι να ζεστάνει λίγο νερό για τσάι.

Πάντως, ο σκεπτικισμός του την επηρέασε κάπως και, καθώς έτριβε το γκρίζο ξερό τσάι μες στο νερό, αναρωτιόταν τι στο καλό έκανε, κι αν είχε χάσει το μυαλό της και, πάνω απ' όλα, τι θα συνέβαινε όταν το ανακάλυπτε η Εκκλησία. Ο χρυσός πίθηκος είχε δίκιο. Δεν ήταν μοναχά που έκρουβε τη Λύρα αλλά και το βλέμμα της το ίδιο.

Τρομαγμένο και γεμάτο ελπίδα, πρόβαλε μέσα από το σκοτάδι το μικρό αγόρι, ψιθυρίζοντας ξανά και ξανά: «Λύρα... Λύρα... Λύρα...»

Πίσω του ακολουθούσαν κι άλλες μορφές, ακόμη πιο σκοτεινές και ασαφείς από τον ίδιο, ακόμη πιο σιωπηλές. Φαινόταν να ανήκουν στην ίδια κουστωδία και να είναι από το ίδιο είδος, αλλά δεν είχαν ορατά πρόσωπα, ούτε φωνή, ενώ και η δική του φωνή ποτέ δεν υψωνόταν πάνω από το επίπεδο του ψιθύρου· το πρόσωπό του ήταν σκιασμένο και θαμπό, σαν κάτι μισοξεχασμένο.

«Λύρα... Λύρα...»

Πού βρίσκονταν;

Σ' ένα μεγάλο πλάτωμα, όπου κανένα φως δε λαμπύριζε στον μολυβένιο ουρανό και μια καταχνιά σκέπαζε πέρα για πέρα τον ορίζοντα. Το χώμα γυμνό, πατημένο από εκατομμύρια πόδια, αν κι αυτά τα πόδια είχαν βάρος λιγότερο κι από φτερό. Πρέπει λοιπόν να ήταν ο χρόνος που το πάτησε και το ισοπέδωσε, αν και ο χρόνος σε τούτο το μέρος είχε ακινητοποιηθεί. Έτσι πρέπει να έγιναν τα πράγματα. Το μέρος αυτό ήταν το τέλος απ' όλα τα μέρη και το τελευταίο απ' όλους τους κόσμους.

«Λύρα...»

Γιατί τάχα βρίσκονταν εκεί;

Ήταν αιχμάλωτοι. Κάποιος είχε διαπράξει ένα έγκλημα, αν και κανείς δεν ήξερε τι ή ποιος το είχε διαπράξει ή ποια εξουσία τον είχε δικάσει.

Γιατί το μικρό αγόρι φώναζε συνεχώς τη Λύρα;

Ελπίδα.

Ποιοι ήταν;

Πνεύματα.

Η Λύρα δεν μπορούσε να τ' αγγίξει, όσο κι αν προσπαθούσε. Σάλεναν ασταμάτητα τα σαστισμένα χέρια της, κι όμως το μικρό αγόρι στεκόταν εκεί παρακαλώντας.

«Ρότζερ», είπε η κοπέλα, μα η φωνή της βγήκε σαν ψίθυρος, «ω, Ρότζερ, πού είσαι; Ποιο είναι αυτό το μέρος;»

«Είναι η χώρα των νεκρών, Λύρα... Δεν ξέρω τι να κάνω... δεν ξέρω αν θα είμαι εδώ για πάντα, και δεν ξέρω αν έκανα κάτι κακό ή κάτι άλλο, γιατί προσπαθούσα να είμαι καλός, μα το μισώ αυτό το μέρος, το φοβάμαι, το μισώ...» απάντησε το αγόρι.

Και η Λύρα είπε: «Εγώ

Βαλθάμος και Βαρούχ

ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑ
ΕΠΙ ΠΡΟΣΩΠΟΝ
ΜΟΥ ΕΠΗΛΘΕΝ
ΕΦΡΙΑΣ ΔΕ ΜΟΥ
ΤΡΙΧΕΣ
ΚΑΙ ΣΑΡΚΕΣ.

ΙΩΒ

Φρόνιμα», είπε ο Γουίλ. «Φρόνιμα, λέω. Μη μ' ενοχλείς».

Ήταν μόλις είχαν πάρει τη Λύρα και ο Γουίλ είχε κατέβει από τη βουνοκορφή. Λίγο πριν, η μάγισσα είχε σκοτώσει τον πατέρα του. Ο Γουίλ άναψε το μικρό τσίγκινο λυχνάρι που είχε πάρει από το σακίδιο του πατέρα του, με τα στεγνά σπύρτα που είχε βρει εκεί, και

ζάρωσε στην κόχη του βράχου για ν' ανοίξει τον σάκο της Λύρας.

Ψηλάφισε μέσα στον σάκο με το καλό του χέρι και βρήκε το αληθειόμετρο τυλιγμένο σ' ένα κομμάτι βελούδο. Το ξετύλιξε κι αυτό άστραψε στο φως του λυχναριού, και ο Γουίλ το έδειξε στις δυο μορφές που στέκονταν πλάι του, σ' αυτές που έλεγαν πως είναι άγγελοι.

«Μπορείτε να το διαβάσετε;» ρώτησε.

«Όχι», του απάντησε μια φωνή. «Έλα μαζί μας. Πρέπει να έρθεις. Έλα αμέσως στον λόρδο Άσριελ».

«Ποιος σας έβαλε να παρακολουθήσετε τον πατέρα μου; Είπατε πως δεν ήξερε ότι τον παρακολουθούσατε. Εκείνος όμως ήξερε», είπε ο Γουίλ οργισμένα. «Εκείνος μου είπε να σας περιμένω. Ήξερε περισσότερα απ' όσα νομίζατε. Ποιος σας έστειλε;»

«Κανένας δε μας έστειλε. Μόνοι μας ήρθαμε», είπε η φωνή. «Επιθυμία μας είναι να υπηρετήσουμε τον λόρδο Άσριελ. Κι όσο για τον νεκρό, τι ήθελε να κάνει με το μαχαίρι;»

Κόμπιασε ο Γουίλ.

«Είπε πως έπρεπε να το πάω στον λόρδο Άσριελ».

«Τότε έλα μαζί μας».

«Όχι. Όχι, αν δε βρω πρώτα τη Λύρα».

Τύλιξε με το βελούδο το αληθειόμετρο και το έβαλε μες στο σακίδιό του. Ύστερα, τυλίχτηκε με τον βαρύ μανδύα του πατέρα του για να προφυλαχτεί από τη βροχή και ζάρωσε στο σημείο όπου είχε καθίσει, κοιτάζοντας με σταθερό βλέμμα τις δυο σκιές.

«Λέτε αλήθεια;» ρώτησε.

«Ναι».

«Είστε λοιπόν δυνατότεροι από τους ανθρώπους ή όχι;»

«Είμαστε πιο αδύναμοι. Εσείς έχετε σάρκα και οστά, ενώ εμείς όχι. Και όμως πρέπει να έρθεις μαζί μας».

«Όχι. Αν είμαι δυνατότερος, εσείς πρέπει να με υπακούσετε. Άλλωστε, έχω το μαχαίρι. Μπορώ να σας διατάξω: βοηθήστε με να βρω τη Λύρα. Δε με νοιάζει πόσος χρόνος θα χρειαστεί. Πρώτα θα τη βρω και μετά θα πάω στον λόρδο Άσριελ».

Οι δυο μορφές σώπασαν για κάμποσα δευτερόλεπτα. Έπειτα απομακρύνθηκαν για λίγο σαν αέρας και κάτι είπαν μεταξύ τους, όμως ο Γουίλ δεν μπορούσε να ακούσει τίποτα.

Τελικά, ξαναπήγαν κοντά του.

«Πολύ καλά», του είπαν. «Κάνεις όμως ένα λάθος αυτή τη στιγμή, κι αν μη μας αφήνεις άλλη επιλογή. Θα σε βοηθήσουμε να βρεις αυτό το κοριτσάκι».

Ο Γουίλ προσπάθησε να τρυπήσει το σκοτάδι και να δει τις σκιές πιο καθαρά, μα η βροχή τού θόλωνε το βλέμμα.

«Ελάτε πιο κοντά να σας δω», είπε.

Οι μορφές πλησίασαν, μα φάνηκαν να γίνονται ακόμη πιο σκοτεινές.

«Θα σας βλέπω καλύτερα στο φως της μέρας;»

«Όχι, χειρότερα. Δεν έχουμε μεγάλο βαθμό ανάμεσα στους αγγέλους».

«Τότε, αν εγώ δεν μπορώ να σας δω, δε θα μπορεί να σας δει και κανένας άλλος. Αυτό που καταλαβαίνω είναι πως μπορείτε να κρύβεστε από τα δικά μας μάτια. Πηγαίνετε, λοιπόν, να δείτε αν

μπορείτε να βρείτε πού έχει πάει η Λύρα. Σίγουρα, δε θα έχουν προλάβει να πάνε πολύ μακριά. Ήταν εδώ και μια γυναίκα – θα είναι μαζί της κι αυτή. Η γυναίκα πρέπει να την πήρε. Πηγαίνετε να ψάξετε και γυρίστε να μου πείτε τι είδατε».

Οι άγγελοι πέταξαν μέσα στην καταιγίδα και χάθηκαν. Ο Γουίλ ένιωθε να τον κυριεύει μια αβάσταχτη εξάντληση. Ελάχιστη δύναμη του είχε απομείνει πριν από τη μάχη με τον πατέρα του και τώρα αισθανόταν σχεδόν ράκος. Το μόνο που ήθελε ήταν να κλείσει τα μάτια του, που τα ένιωθε βαριά και τον πονούσαν από το κλάμα.

Κουκουλώθηκε με τον μανδύα, έσφιξε τον σάκο στο στήθος του και αποκοιμήθηκε αμέσως.

«Πουθενά», είπε μια φωνή.

Την άκουσε ο Γουίλ μέσα από τα βάθη του ύπνου του και πάσχισε να ξυπνήσει. Τελικά –του πήρε παραπάνω από ένα λεπτό γιατί κοιμόταν βαριά– κατάφερε ν' ανοίξει τα μάτια του και να αντικρίσει το φωτεινό πρωινό.

«Πού είσαι;» ρώτησε.

«Πλάι σου», είπε ο άγγελος. «Από δω».

Ο ήλιος μόλις είχε ανατείλει· οι λειχήνες και τα μούσκλια γυάλιζαν εκτυφλωτικά πάνω στα βράχια, μέσα στο πρωινό φως, μα πουθενά δεν έβλεπε κανέναν.

«Σου το είπα πως θα ήταν δυσκολότερο να μας δεις μέσα στο άπλετο φως», συνέχισε η φωνή. «Καλύτερα μας βλέπεις στο μισόφωτο, το σούρουπο ή την αυγή. Και μετά, ακόμη πιο καλά, τέλεια, στο σκοτάδι. Και σχεδόν καθόλου στο φως του ήλιου. Ψάξαμε με τον σύντροφό μου μέχρι κάτω, στους πρόποδες του βουνού, και δε βρήκαμε ούτε γυναίκα ούτε παιδί. Είδαμε όμως μια λίμνη με γαλάζια νερά όπου θα πρέπει να είχαν κατασκηνώσει. Υπάρχει εκεί κάποιος πεθαμένος και μια μάγισσα που την έφαγε ένα Φάντασμα».

«Πεθαμένος; Πώς είναι;»

«Γύρω στα εξήντα. Παχύς και με απαλό δέρμα. Γκριζομάλλης. Ντυμένος με ρούχα ακριβά, φορούσε και δυνατή κολόνια».

«Ο σερ Τσαρλς», είπε ο Γουίλ. «Αυτός είναι. Πρέπει να τον σκότωσε η κυρία Κάλτερ. Ε, κάτι είναι κι αυτό, τουλάχιστον».

«Αυτή η γυναίκα άφησε ίχνη. Ο σύντροφός μου τα ακολούθησε και θα ξαναγυρίσει μόλις ανακαλύψει πού πήγε. Εγώ θα μείνω μαζί σου».

Ο Γουίλ σηκώθηκε και κοίταξε γύρω του. Η καταιγίδα είχε καθαρίσει την ατμόσφαιρα και το πρωινό ήταν δροσερό και κρυστάλλινο, πράγμα που έκανε πιο καταθλιπτικό το τοπίο γύρω του. Γιατί εκεί κοντά βρίσκονταν σωριασμένα τα πτώματα από αρκετές μάγισσες που είχαν συνοδεύσει αυτόν και τη Λύρα στη συνάντησή με τον πατέρα του. Ένα όρνιο με σκληρό ράμφος ξέσκιζε κιόλας το πρόσωπο μιας μάγισσας· ο Γουίλ διέκρινε ψηλά ένα μεγαλύτερο όρνιο να κάνει κύκλους, σαν να έψαχνε να βρει τον καλύτερο μεζέ.

Ο Γουίλ κοίταξε με τη σειρά ένα ένα τα πτώματα, αλλά κανένα δεν ήταν της Σεραφίνας Πεκάλα, της βασίλισσας των μαγισσών, που ήταν στενή φίλη της Λύρας. Μετά όμως θυμήθηκε: η Σεραφίνα Πεκάλα δεν ήταν που είχε φύγει ξαφνικά για κάπου αλλού, λίγο πριν βραδιάσει;

Θα μπορούσε λοιπόν να είναι ζωντανή. Η σκέψη τον χαροποίησε και άφησε το βλέμμα του να ταξιδέψει έναν γύρο στον ορίζοντα, ψάχνοντας για κάποιο σημάδι της, αλλά όπου κι αν κοίταξε δε βρήκε τίποτα εκτός από τη γαλανή ατμόσφαιρα και τα σκληρά βράχια.

«Πού είσαι;» ρώτησε το αγόρι τον άγγελο.

«Πλάι σου», ακούστηκε η φωνή, «όπως πάντα».

Ο Γουίλ κοίταξε στ' αριστερά του, απ' όπου είχε έρθει η φωνή, αλλά δεν είδε τίποτα.

«Κανείς λοιπόν δεν μπορεί να σε δει. Μπορεί κάποιος να σε ακούσει όπως εγώ;»

«Όχι, αν ψιθυρίζω», είπε ο άγγελος ειρωνικά.

«Πώς σε λένε; Έχετε ονόματα;»

«Ναι, έχουμε. Εγώ λέγομαι Βαλθάμος. Ο φίλος μου Βαρούχ».

Τι να κάνω; σκέφτηκε ο Γουίλ. Όταν διαλέγεις έναν δρόμο μοναχικό, όλοι οι δρόμοι που δεν παίρνεις σβήνουν σαν κεριά, σαν να μην υπήρξαν ποτέ. Για την ώρα, όλες οι επιλογές του Γουίλ

συνυπήρχαν σε μία. Όμως αυτό σήμαινε να μην κάνει απολύτως τίποτα. Έπρεπε οπωσδήποτε να διαλέξει.

«Θα κατέβουμε το βουνό», του είπε. «Θα πάμε σ' εκείνη τη λίμνη. Ίσως εκεί υπάρχει κάτι που θα μπορέσω να το χρησιμοποιήσω. Και, πάντως, έχω αρχίσει να διψάω. Θα πάρω τον δρόμο που εγώ νομίζω σωστό, κι εσύ μπορείς να με οδηγήσεις, αν κάνω κάποιο λάθος».

Μόνο αφού περπάτησε για κάμποσα λεπτά, κατηφορίζοντας στα τροχάλα της δύσβατης πλαγιάς, κατάλαβε ο Γουίλ ότι το χέρι του δεν τον πονούσε πια. Στην πραγματικότητα, ο πόνος από το τραύμα του είχε σταματήσει εντελώς από τη στιγμή που ξύπνησε.

Κοντοστάθηκε και κοίταξε το τραχύ πανί που του είχε τυλίξει γύρω από το χέρι ο πατέρας του, μετά τη μάχη τους. Ήταν λερωμένο από την αλοιφή που είχε απλώσει πάνω του, μα δεν υπήρχε ίχνος από αίμα· και μετά την ακατάσχετη αιμορραγία που είχε από τότε που έχασε τα δάχτυλά του, αυτό ήταν τόσο ευχάριστο, ώστε σχεδόν ένιωσε την καρδιά του να αναγαλλιάζει.

Κούνησε δοκιμαστικά τα δάχτυλά του. Είναι αλήθεια πως η πληγή πονούσε ακόμη, αλλά μ' έναν πόνο διαφορετικό: όχι με τον έντονο της προηγούμενης μέρας, που νόμιζε ότι του ρουφούσε τη ζωή, αλλά ηπιότερα, πιο υποφερτά. Τα μάγια των μαγισσών δεν είχαν πιάσει, αλλά ο πατέρας του τον είχε γιατρέψει.

Προχώρησε κατηφορίζοντας την πλαγιά γεμάτος κέφι.

Χρειάστηκαν τρεις ώρες και κάμποσες συμβουλές μέχρι να πλησιάσει στη μικρή γαλάζια λίμνη. Όταν έφτασε, η δίψα τού είχε ξεράνει τον λαιμό. Κάτω από τον καυτό ήλιο, ο μανδύας βάραινε πάνω του ζεστός. Όταν όμως τον έβγαλε, ένιωσε την έλλειψή του, γιατί ο καυτός ήλιος τσουρούφλιζε τα γυμνά του μπράτσα και τον σβέγκο του. Πετάξε τον μανδύα και τον σάκο του κι έτρεξε τα τελευταία λίγα μέτρα προς τη λίμνη, για να πέσει με τα μούτρα στην όχθη της και ν' αρχίσει να ρουφάει γουλιά γουλιά το παγωμένο νερό. Ήταν τόσο κρύο, που άρχισαν να τον πονούν τα δόντια και το κεφάλι του.

Αφού ξεδίψασε, σηκώθηκε και κοίταξε γύρω του. Μια μέρα

πριν, δεν ήταν σε κατάσταση να παρατηρεί τα πράγματα που τον περιέβαλλαν, μα τώρα έβλεπε πιο καθαρά τα έντονα χρώματα του νερού και άκουγε από παντού ολόγυρά του το διαπεραστικό βούισμα των εντόμων.

«Βαλθάμο».

«Πάντα εδώ».

«Πού είναι ο νεκρός;»

«Πέρα από τον ψηλό βράχο, στα δεξιά σου».

«Υπάρχουν μήπως Φαντάσματα εδώ γύρω;»

«Όχι, κανένα».

Ο Γουίλ σήκωσε ευδιάθετος το σακίδιό του, πήρε τον μανδύα του και ξεκίνησε αμέσως, περπατώντας άκρη άκρη στην όχθη της λίμνης, για να φτάσει στον βράχο που του είχε δείξει ο Βαλθάμος.

Πέρα από τη λίμνη είχε στηθεί μια μικρή κατασκήνωση με πέντε ή έξι σκηνές, μπορούσε να ξεχωρίσει ακόμη και τ' αποκαΐδια από τις φωτιές που είχαν ανάψει για το μαγείρεμα. Ο Γουίλ πλησίασε με επιφύλαξη, μην τυχόν υπήρχε ακόμη κάποιος ζωντανός και κρυβόταν.

Μα η σιγή ήταν βαθιά και μόνο ο βόμβος των εντόμων τη διάταρασε. Στις σκηνές, απόλυτη ησυχία· το νερό ήταν ήρεμο, ενώ μικρά κυματάκια το ρυτίδωναν ακόμη, ξεκινώντας από το σημείο όπου είχε σταματήσει να πει. Μια πράσινη αναλαμπή κοντά στο πόδι του τον έκανε για μια στιγμή να αναπηδήσει τρομαγμένος, μα δεν ήταν τίποτα περισσότερο από μια μικροσκοπική σαύρα.

Οι σκηνές ήταν φτιαγμένες από τέτοιο υλικό, ώστε να μη γίνονται εύκολα αντιληπτές, ωστόσο, το βαθύ κόκκινο χρώμα των βράχων ερχόταν σε απόλυτη αντίθεση μαζί τους και τόνιζε έντονα την παρουσία τους. Κοίταξε μέσα στην πρώτη και τη βρήκε άδεια. Άδεια ήταν και η δεύτερη, αλλά στην τρίτη βρήκε κάτι πολύτιμο: μια καραβάνα κι ένα κουτί σπίρτα. Υπήρχε ακόμη μια λουρίδα από κάποιο μαύρο υλικό, μακριά και χοντρή όσο ο βραχιονάς του. Στην αρχή το πέρασε για πετσί, αλλά στο φως του ήλιου είδε καθαρά πως ήταν παστό κρέας.

Και το μαχαίρι τι το είχε; Έκοψε μια λεπτή φέτα και το βρή-

κε τρυφερό, σχεδόν ανάλατο αλλά πεντανόστιμο. Καταχώνιασε μες στο σακίδιό του το κρέας και τα σπίρτα, μαζί με την καραβάνα, και έψαξε στις άλλες σκηνές, αλλά ήταν άδειες.

Άφησε τελευταία τη μεγαλύτερη.

«Εκεί μέσα είναι ο νεκρός;» είπε στον αέρα.

«Ναι», απάντησε ο Βαλθάμος. «Τον έχουν δηλητηριάσει».

Ο Γουίλ πλησίασε με προσοχή στην είσοδο που έβλεπε στη λίμνη. Φαρδύ πλατύ, πλάι σε μια αναποδογυρισμένη πάνινη καρέκλα, είδε το πτώμα του άντρα που ήταν γνωστός στον κόσμο του Γουίλ ως σερ Τσαρλς Λάτρομ και ως λόρδος Μπόρεαλ σ' εκείνον της Λύρας· αυτός που είχε κλέψει το αληθειόμετρό της, μια κλοπή που, με τη σειρά της, είχε οδηγήσει τον Γουίλ στο κοφτερό μαχαίρι. Ο σερ Τσαρλς ήταν τότε ήρεμος, δόλιος και ισχυρός, μα τώρα ήταν νεκρός. Το πρόσωπό του ήταν παραμορφωμένο και ο Γουίλ δεν ήθελε να το κοιτάζει, αλλά μια ματιά στο εσωτερικό της σκηνής τού έδειξε πως υπήρχαν πολλά πράγματα να πάρει. Έτσι, διασκέλισε το πτώμα για να τα δει από κοντά.

Ο πατέρας του, ο στρατιώτης, ο εξερευνητής, θα ήξερε ακριβώς τι να πάρει. Ο Γουίλ, ωστόσο, έπρεπε να μαντέψει. Πήρε έναν μικρό μεγεθυντικό φακό από μια ατσάλινη θήκη, γιατί θα μπορούσε να τον χρησιμοποιήσει για να ανάψει φωτιά και να κάνει οικονομία στα σπίρτα του, ένα καρούλι με γερό σπάγγο, ένα παγούρι, ένα μικρό τενεκεδένιο κύπελλο, ένα μικρό ζευγάρι κιάλια, ένα μασούρι με χρυσά νομίσματα, μεγάλο όσο ένα ανθρώπινο δάχτυλο, τυλιγμένο σε χαρτί, ένα κουτί πρώτων βοηθειών, ταμπλέτες απολύμανσης νερού, ένα πακετάκι με καφέ, τρία πακέτα με ξηρούς καρπούς, μια σακούλα με φρυγανιές βρόιμης, έξι κομμάτια από κάποιο γλύκισμα, μια φούχτα αγκίστρια, πετονιά και, τέλος, ένα σημειωματάριο και δυο μολύβια, μαζί μ' έναν μικρό φακό με μπαταρίες.

Τα έβαλε όλα στο δισάκι του, έκοψε άλλη μια φέτα κρέας, γέμιζε το στομάχι του και μετά το παγούρι του από το νερό της λίμνης και είπε στον Βαλθάμο: «Νομίζεις ότι χρειάζομαι τίποτ' άλλο;»

«Λίγο μυαλό», ήρθε η απάντηση. «Την ικανότητα να μπορείς

να αναγνωρίζεις τη σοφία, να υποκλίνεσαι μπροστά της, να τη σέβεσαι και να την υπακούς».

«Εσύ είσαι σοφός;»

«Πολύ περισσότερο από σένα».

«Τι να πω, δεν ξέρω. Άνθρωπος είσαι; Σαν άνθρωπος μιλάς».

«Ο Βαρούχ ήταν κάποτε άνθρωπος. Εγώ δεν ήμουν. Τώρα είμαι άγγελος».

«Ώστε...» Ο Γουίλ σταμάτησε ό,τι έκανε, να τακτοποιεί δηλαδή τα πράγματα στο σακιδίό του, κάτω κάτω τα πιο βαριά, και προσπάθησε να δει τον άγγελο. Τίποτα δεν υπήρχε για να δει. Αέρας. «Ώστε ήταν άνθρωπος», συνέχισε, «και μετά... Οι άνθρωποι λοιπόν γίνονται άγγελοι όταν πεθαίνουν; Αυτό συμβαίνει;»

«Όχι πάντα. Όχι, τις περισσότερες φορές... Πολύ σπάνια».

«Πότε έζησε;»

«Πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια, πάνω κάτω. Εγώ είμαι πολύ μεγαλύτερος».

«Κι έζησε στον κόσμο μου; Ή μήπως στον κόσμο της Λύρας; Ή σε τούτον εδώ;»

«Στον δικό σου. Αλλά υπάρχουν μυριάδες κόσμοι. Αυτό όμως το ξέρεις».

«Πώς όμως γίνονται άγγελοι οι άνθρωποι;»

«Τι νόημα έχει αυτός ο μεταφυσικός προβληματισμός;»

«Απλώς ήθελα να μάθω».

«Καλύτερα να κοιτάς τη δουλειά σου. Τώρα που κατάκλεψες τα υπάρχοντα αυτού του νεκρού, έχεις ό,τι χρειάζεσαι για να μείνεις στη ζωή. Μπορούμε πλέον να φύγουμε;»

«Όταν μάθω ποιον δρόμο πρέπει να πάρουμε».

«Όποιον δρόμο κι αν πάρουμε, ο Βαρούχ θα μας βρει».

«Τότε, κι εδώ να μείνουμε θα μας βρει. Έχω δυο πράγματα να κάνω ακόμη».

Ο Γουίλ κάθισε σε ένα σημείο απ' όπου δεν μπορούσε να δει το πτώμα του σερ Τσαρλς και καταβρόχθισε τρία κομμάτια από το γλύκισμα. Ήταν υπέροχο το πόσο ανανεωμένος και δυναμωμένος ένιωθε καθώς έτρωγε. Μετά κοίταξε πάλι το αληθειόμε-

τρο. Φαίνονταν πάρα πολύ καθαρά οι τριάντα έξι μικρές εικόνες, ζωγραφισμένες πάνω στο φιλντισι: δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία ότι αυτό ήταν ένα μωρό, εκείνο μια κούκλα, ετούτο ένα καρβέλι ψωμί και τα λοιπά.

«Πώς το διαβάζει η Λύρα τούτο δω;» ρώτησε τον Βαλθάμο.

«Το πιθανότερο είναι να το έφτιαξε η ίδια. Όσοι όμως χρησιμοποιούν αυτά τα όργανα έχουν σπουδάσει πολλά χρόνια, αλλά ακόμη και τότε μπορούν να τα κατανοούν μόνο με τη βοήθεια ορισμένων βιβλίων».

«Δεν το έφτιαξε η ίδια. Το διάβαζε όμως. Μου είπε πράγμα-τα που, διαφορετικά, δε θα τα γνώριζε ποτέ».

«Ε, λοιπόν, είναι ένα μυστήριο και για μένα, σε διαβεβαιώνω», είπε ο άγγελος.

Κοιτάζοντας το αληθειόμετρο, ο Γουίλ θυμήθηκε κάτι που του είχε πει η Λύρα για το διάβασμά του: κάτι για την ψυχική κατάσταση στην οποία έπρεπε να είναι για να το κάνει να λειτουργήσει. Αυτό τον είχε βοηθήσει, με τη σειρά του, να νιώσει τις λεπτές λειτουργίες της ασημένιας λάμας.

Γεμάτος περιέργεια, έβγαλε το μαχαίρι κι έκοψε ένα μικρό παράθυρο μπροστά του, στο σημείο ακριβώς όπου καθόταν. Δεν είδε όμως τίποτ' άλλο παρά μια γαλανή ατμόσφαιρα, μα κάτω χαμηλά, πολύ χαμηλά, διέκρινε ένα τοπίο με δέντρα και λιβάδια: ο δικός του κόσμος, χωρίς αμφιβολία.

Τότε, τα βουνά ετούτου του κόσμου δεν αντιστοιχούσαν σ' εκείνα του δικού του. Έκλεισε το παράθυρο, χρησιμοποιώντας για πρώτη φορά το αριστερό του χέρι. Τι χαρά που μπορούσε πάλι να το χρησιμοποιεί!

Τότε, του ήρθε μια ιδέα τόσο ξαφνικά, που ένιωσε να τον διαπερνάει κάτι σαν ηλεκτροσόκ.

Αν υπήρχαν μυριάδες κόσμοι, γιατί το μαχαίρι άνοιγε παράθυρα μόνο ανάμεσα σε αυτόν εδώ και στον δικό του;

Σίγουρα θα μπορούσε να ανοίξει παράθυρα και σ' οποιονδήποτε άλλον.

Το κράτησε πάλι ψηλά, αφήνοντας τον νου του να ξεχυθεί μέ-

χρη την άκρη της λάμας, όπως του είχε πει ο Τζάκομο Παραντίτσι, ωστόσο η συνειδησή του φώλιασε ανάμεσα στα ίδια τα σωματίδια, κι άρχισε να νιώθει κάθε σφάλωμα, ακόμη και τον πιο ελαφρύ κυματισμό του αέρα.

Αντί να κατεβάσει το μαχαίρι μόλις ένιωσε το πρώτο σφάλωμα, όπως έκανε συνήθως, άφησε το μαχαίρι να κινηθεί σε άλλο και μετά σε άλλο. Ήταν σαν να χάραζε μια γραμμή από βελονιές τόσο απαλά, που νόμιζε σχεδόν ότι μόλις τις άγγιζε, για να μην πάθει τίποτα καμιά.

«Τι κάνεις;» ρώτησε η φωνή από τον αέρα, ξαναφέροντάς τον πίσω.

«Εξερευνώ», είπε ο Γουίλ. «Μείνε ήσυχος και παραμέρισε. Αν έρθεις κοντά σ' αυτό εδώ, θα κοπείς, κι αφού δεν μπορώ να σε δω, δεν μπορώ να σε αποφύγω».

Ο Βαλθάμος έβγαλε έναν ήχο σιωπηρής δυσαρέσκειας. Ο Γουίλ έτεινε πάλι το μαχαίρι και έψαξε για τα σκαλώματα. Υπήρχαν πολύ περισσότερα απ' όσα νόμιζε. Και καθώς τα ψηλάφιζε χωρίς να χρειάζεται να κατεβάξει αμέσως το μαχαίρι, διαπίστωσε ότι καθένα είχε μια διαφορετική σύσταση: το ένα ήταν σκληρό και άκαμπτο, το άλλο νεφελώδες, ένα τρίτο γλιστερό, το τέταρτο εύθραυστο...

Όμως, ανάμεσα σ' όλα αυτά, υπήρχαν και μερικά που τα ψηλάφιζε πιο εύκολα από άλλα και, ξέροντας ήδη την απάντηση, έκοψε ένα ακόμη για να βεβαιωθεί: και πάλι ο δικός του κόσμος.

Το έκλεισε και ψηλάφισε με την άκρη του μαχαιριού, ψάχνοντας για ένα σφάλωμα με διαφορετική σύσταση. Βρήκε ένα που ήταν ελαστικό και ανθεκτικό και τότε άφησε το μαχαίρι να το διαπεράσει.

Και, ναι! Ο κόσμος που αντίκρισε μέσα από αυτό το παράθυρο δεν ήταν ο δικός του: το έδαφος ήταν πιο κοντά και το τοπίο δεν το αποτελούσαν λιβάδια και φράχτες αλλά μια έρημος γεμάτη αμμόλοφους.

Το έκλεισε κι άνοιξε ένα άλλο: η γεμάτη καπνούς ατμόσφαιρα πάνω από μια βιομηχανική πόλη, με μια γραμμή από αλυσο-

δεμένους σκυθρωπούς εργάτες, που έμπαιναν περπατώντας με κόπο σ' ένα εργοστάσιο.

Το έκλεισε κι αυτό και βγήκε από την αυτοσυγκέντρωσή του. Ένωθε ζαλάδα. Για πρώτη φορά συνειδητοποιούσε ένα μέρος της πραγματικής δύναμης του μαχαιριού, έτσι το ακούμπησε πολύ προσεκτικά στον βράχο μπροστά του.

«Έχεις σκοπό να μείνεις εδώ όλη μέρα;» ρώτησε τον Γουίλ ο Βαλθάμος.

«Σκέφτομαι. Μπορείς να μετακινήσεις εύκολα από τον έναν κόσμο στον άλλον, αν το έδαφος και των δύο βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο. Μπορεί να υπάρχουν αρκετά μέρη όπου πράγματι είναι έτσι και ίσως σ' αυτούς τους κόσμους να ανοίγει το μαχαίρι τα περισσότερα παράθυρα... Πρέπει να ξέρεις μόνο, ψηλαφίζοντας με την άκρη του μαχαιριού, ποιος είναι ο δικός σου κόσμος, γιατί, διαφορετικά, ποτέ δε θα μπορέσεις να ξαναγυρίσεις. Θα χαθείς για πάντα.»

«Πράγματι. Εμείς όμως μπορούμε...»

«Και πρέπει να γνωρίζεις τίνος κόσμου το έδαφος βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο, αλλιώς δε θα υπήρχε κανένα σημείο για να τον ανοίξεις», είπε ο Γουίλ μιλώντας τόσο στον εαυτό του όσο και στον άγγελο. «Δεν είναι λοιπόν τόσο εύκολο όσο νόμιζα. Σταθήκαμε απλώς τυχεροί στην Οξφόρδη και στην Τσιτάγκαξε. Αλλά μόλις θα...»

Ξαναπήρε στα χέρια του το μαχαίρι. Σαν την ξεκάθαρη και φανερή αίσθηση που είχε όταν άγγιζε ένα σημείο που άνοιγε παράθυρο στον δικό του κόσμο, υπήρχε και μία άλλη που την ένωσε αρκετές φορές: κάτι σαν αντίλαλος, όπως όταν χτυπάς ένα βαρύ ξύλινο ταμπούρλο, μόνο φυσικά που ερχόταν με την παραμικρότερη κίνηση μέσα από τον άδειο αέρα.

Εκεί ήταν. Απομακρύνθηκε και ψηλάφισε κάπου αλλού: εκεί ήταν πάλι.

Κατέβασε το μαχαίρι, έκοψε και διαπίστωσε πως είχε μαντέψει σωστά. Ο αντίλαλος που έφτανε ως αυτόν σήμαινε ότι το έδαφος στον κόσμο που είχε ανοίξει με το μαχαίρι ήταν στο ίδιο επίπεδο με αυτόν όπου βρισκόταν. Βρέθηκε ν' απενίξει ένα χορταρια-

σμένο οροπέδιο κάτω από έναν συννεφιασμένο ουρανό, όπου έβσκε ένα κοπάδι από ήρεμα ζώα –ζώα που έβλεπε για πρώτη φορά–, πλάσματα μεγάλα σαν βίσονες, με φαρδιά κέρατα, με ασημόγκριζο τρίχωμα και πλούσια χ αίτη στη ράχη.

Ο Γουίλ πέρασε μέσα από το άνοιγμα. Το ζώο που βρισκόταν πιο κοντά του σήκωσε αδιάφορα το βλέμμα πάνω του και μετά το εστίασε και πάλι στο γρασίδι. Αφήνοντας το παράθυρο ανοιχτό, ο Γουίλ, στο λιβάδι του άλλου κόσμου, ψηλάφισε με την αιχμή του μαχαριού να βρει τα γνωστά σκαλώματα και άρχισε πάλι τις προσπάθειες.

Ναι, μπορούσε ν' ανοίξει ένα παράθυρο στον δικό του κόσμο από τούτον εδώ, απενίζοντας πάντα από ψηλά τις φάρμες και τους φράχτες. Και, ναι, μπορούσε εύκολα να ανιχνεύσει τον δυνατό αντίλαλο που σηματοδοτούσε τον κόσμο της Τσιτάγκαζε που μόλις είχε αφήσει.

Νιώθοντας βαθιά ανακούφιση, ο Γουίλ ξαναγύρισε στη μικρή κατασκήνωση πλάι στη λίμνη, κλείνοντας όλα τα παράθυρα πίσω του. Τώρα μπορούσε να βρει τον δρόμο του γυρισμού για το σπίτι του· δε θα χανόταν πια· ήταν σε θέση πλέον να κρύβεται όταν χρειαζόταν και να μετακινείται με σιγουριά.

Έτσι, όσο μεγάλωναν οι γνώσεις του, τόσο κέρδιζε σε δύναμη. Έβαλε το μαχαίρι στη θήκη της ζώνης του και φορτώθηκε στον ώμο το σακιδίό του.

«Λοιπόν; Είσαι έτοιμος τώρα;» είπε σαρκαστικά η φωνή.

«Ναι. Θα σου εξηγήσω αν θες, μόνο που δε δείχνεις να σ' ενδιαφέρει».

«Ω, βρίσκω γοητευτικό ό,τι κι αν κάνεις. Αλλά μη νοιάζεσαι για μένα. Σκέφτηκες τι θα πεις σ' αυτούς τους ανθρώπους που έρχονται κατά δω;»

Ο Γουίλ κοίταξε ξαφνιασμένος γύρω του. Κάτω, πολύ χαμηλά, είδε αρκετούς ταξιδιώτες με φορτωμένα άλογα, που ανηφόριζαν ο ένας πίσω από τον άλλον με σταθερό βήμα προς τη λίμνη. Ακόμη δεν τον είχαν δει, αλλά, αν έμενε περισσότερο εκεί όπου βρισκόταν, σε λίγο θα τον έβλεπαν στα σίγουρα.

Ο Γουίλ μάζεψε τον μανδύα του πατέρα του, που τον είχε απλώσει σ' έναν βράχο να λιαστεί. Ζύγιζε πολύ λιγότερο τώρα που είχε στεγνώσει. Κοίταξε γύρω του: δεν υπήρχε τίποτ' άλλο που θα μπορούσε να πάρει μαζί του.

«Ας προχωρήσουμε», είπε.

Ήθελε να ξαναδέσει τον επίδεσμο, μα το άφησε γι' αργότερα. Ξεκίνησε προχωρώντας άκρη άκρη στη λίμνη, μακριά από τα βλέμματα των ταξιδιωτών, και ο άγγελος τον ακολούθησε, αόρατος μες στη φωτεινή ατμόσφαιρα.

Πολύ αργότερα την ίδια μέρα, κατέβηκαν από τα γυμνά βουνά σ' ένα μέρος της οροσειράς που το κάλυπτε πυκνό χορτάρι και φύτρωναν μικροσκοπικά ροδόδεντρα. Ο Γουίλ λαχταρούσε λίγη ξεκούραση, έτσι, σε λίγο, αποφάσισε να κάνει μια στάση.

Ο άγγελος δεν του είχε πει πολλά. «Όχι από κει», του έλεγε πότε πότε ο Βαλθάμος ή «Υπάρχει στ' αριστερά σου ένα πιο βολικό μονοπάτι», κι εκείνος δεχόταν τη συμβουλή. Στην πραγματικότητα, όμως, προχωρούσε μόνο και μόνο για να κινείται και για να μένει μακριά από εκείνους τους ταξιδιώτες, γιατί, μέχρι να ξαναγύριζε ο άλλος άγγελος με περισσότερα νέα, θα μπορούσε κι αυτός να μείνει εκεί όπου ήταν.

Καθώς ο ήλιος πήρε να βασιλεύει, σκέφτηκε πως ίσως θα μπορούσε να δει τον παράξενο συνοδοιπόρο του. Στο αχνό φως του σούρουπου τρεμόπαιζε το περίγραμμα ενός άντρα, κι ο αέρας ήταν πιο πυκνός μέσα σ' αυτό.

«Βαλθάμο;» είπε. «Θέλω να βρω ένα ποταμάκι. Μήπως υπάρχει κανένα εδώ κοντά;»

«Υπάρχει μια πηγή στα μισά της πλαγιάς», του απάντησε ο άγγελος, «πάνω ακριβώς από εκείνα τα δέντρα».

«Σ' ευχαριστώ», είπε ο Γουίλ.

Βρήκε την πηγή και ήπια με βουλιμιά νερό, γεμίζοντας και το παγούρι του. Μα πριν προλάβει να κατηφορίσει ξανά προς το δασάκι, έφτασε ως αυτόν μια φωνή γεμάτη θαυμασμό. Ήταν

του Βαλθάμου. Ο Γουίλ γύρισε και μόλις πρόλαβε να δει το περιγράμματά του να εκτινάσσεται ψηλά στην πλαγιά προς... προς τα πού; Και προς τι; Ο άγγελος φαινόταν μόνο σαν μια αναλαμπή κίνησης. Ο Γουίλ μπορούσε καλύτερα να τον διακρίνει όταν δεν τον κοίταζε κατευθείαν· του φάνηκε πως τον είδε να κοντοστέκεται, να αφουγκράζεται και ύστερα να εξακοντίζεται στον αέρα και να γυρίζει γρήγορα κοντά του.

«Εδώ!» είπε και για πρώτη φορά η φωνή του αντήχησε απαλλαγμένη από επικριτικές διαθέσεις και σαρκασμούς. «Από δω ήρθε ο Βαρούχ! Κι εδώ είναι ένα από αυτά τα παράθυρα, αθέατο σχεδόν. Έλα, έλα. Έλα τώρα».

Ο Γουίλ τον ακολούθησε πρόθυμα, ξεχνώντας στη στιγμή την κούρασή του. Το παράθυρο, όπως είδε όταν πλησίασε, άνοιξε σε ένα μουντό τοπίο που έμοιαζε με τούντρα, πιο επίπεδο όμως από το ορεινό τοπίο της Τσιτάγκαζε και πιο κρύο, μ' έναν συννεφιασμένο ουρανό. Πέρασε γρήγορα και ο Βαλθάμος τον ακολούθησε αμέσως.

«Ποιος κόσμος είναι αυτός;» ρώτησε ο Γουίλ.

«Ο κόσμος των κοριτσιών. Από δω πέρασαν. Ο Βαρούχ προηγήθηκε για να τις ακολουθήσει».

«Πώς ξέρεις πού είναι ο Βαρούχ; Διαβάξεις τη σκέψη του;»

«Φυσικά και διαβάζω τη σκέψη του. Όπου κι αν πάει, μαζί του πηγαίνει και η καρδιά μου. Νιώθουμε σαν ένα πλάσμα, κι ως είμαστε δύο».

Ο Γουίλ κοίταξε γύρω του. Δεν υπήρχε σημάδι ανθρώπινης ζωής, ενώ η ψύχρα στην ατμόσφαιρα μεγάλωνε καθώς ξεθώριαζε το φως.

«Δε θέλω να κοιμηθώ εδώ», είπε. «Θα μείνουμε στον κόσμο της Τσιτάγκαζε απόψε και θα ξαναπεράσουμε από δω το πρωί. Υπάρχουν τουλάχιστον ξύλα εκεί πέρα και μπορώ να ανάψω φωτιά. Και τώρα που ξέρω πώς είναι ο κόσμος της, μπορώ να τον βρω με το μαχαίρι... Ω, Βαλθάμο! Μήπως μπορείς να πάρεις κάποια άλλη μορφή;»

«Γιατί να το κάνω;»

«Γιατί σ' αυτόν εδώ τον κόσμο οι άνθρωποι έχουν ο καθένας το δαιμόνιό του, κι αν με δουν να περιφέρομαι χωρίς δαιμόνιο, θα με υποψιαστούν. Η Λύρα με φοβήθηκε στην αρχή γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο. Έτσι, λοιπόν, αν πρόκειται να ταξιδέψουμε στον κόσμο της, πρέπει να προσποιηθείς πως είσαι το δαιμόνιό μου και να πάρεις τη μορφή κάποιου ζώου. Ενός πουλιού, μάλλον. Έτσι θα μπορούσες να πετάς, τουλάχιστον».

«Ω, πόσο βαρετό!»

«Μπορείς όμως;»

«Θα μπορούσα...»

«Κάν' το, λοιπόν. Για να δω».

Η μορφή του αγγέλου φάνηκε να συρρικνώνεται και να στροβιλίζεται σαν μια δίνη στον αέρα, κι αμέσως μετά ένα μαυροπούλι βούτηξε στο γρασίδι και σταμάτησε μπροστά στα πόδια του Γουίλ.

«Πέτα και κάθισε στον ώμο μου», του είπε ο Γουίλ.

Το πουλί έκανε όπως του είπε και μετά μίλησε με τον γνωστό, οξύ τόνο της φωνής του αγγέλου: «Αυτό θα το κάνω μόνο όταν θα υπάρχει απόλυτη ανάγκη. Είναι απίστευτα ταπεινωτικό».

«Λυπάμαι», είπε ο Γουίλ. «Όποτε θα βλέπουμε ανθρώπους σε αυτό τον κόσμο, εσύ θα γίνεσαι πουλί. Είναι ανώφελο να χालάς τον κόσμο ή να γκρινιάζεις. Απλώς κάν' το».

Το μαυροπούλι πέταξε από τον ώμο του, χάθηκε στον αέρα και ήρθε πάλι ο άγγελος, γκρινιάζοντας έτσι όπως στεκόταν στο μισόφωτο. Προτού περάσουν πάλι από το παράθυρο, ο Γουίλ κοίταξε ολόγυρά του και μύρισε τον αέρα, σταθμίζοντας τον κόσμο όπου ήταν αιχμάλωτη η Λύρα.

«Πού είναι τώρα ο σύντροφός σου;» τον ρώτησε.

«Ακολουθεί τη γυναίκα προς τον νότο».

«Τότε θα πάμε κι εμείς προς τα κει, αλλά το πρωί».

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ – ΙΙΙ

«Αξιοσημείωτη γραφή· τολμηρή και επικίνδυνη, όπως θα έπρεπε να είναι σήμερα η τέχνη στην καλύτερη μορφή της».

THE TIMES

*Πηγαίνουμε στη χώρα των νεκρών
και σκοπεύουμε να ξαναγυρίσουμε.*

Ο Γουίλ και η Λύρα, των οποίων οι ζωές είναι συνδεδεμένες με δυνάμεις που ξεπερνούν τους κόσμους τους, έχουν χωριστεί βίαια ο ένας από τον άλλον.

Όμως πρέπει να ξαναβρεθούν, γιατί μπροστά τους ξεπροβάλλει απειλητικά ο μεγαλύτερος πόλεμος που έχει γίνει ποτέ – και ένα ταξίδι σ' ένα σκοτεινό μέρος απ' το οποίο δεν υπάρχει επιστροφή...

ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΙΟΥ ΠΑΡΑΜΥΘΑ ΦΙΛΙΠ ΠΟΥΛΜΑΝ,
ΠΟΥ ΣΦΡΑΓΙΣΕ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ.

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psichogios.gr

ISBN: 978-960-274-327-0

9 789602 743270

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 01946